

POSUDEK OPONENTA DISERTAČNÍ PRÁCE

Název disertační práce: Rozvoj trhu obnovitelných paliv

Studijní program: Ekonomika a management

Studijní obor: Podniková ekonomika a management

Jméno doktoranda / pracoviště: doc. Ing. Vladimír Hönig, Ph.D.,

katedra strategie, Fakulta podnikohospodářská, VŠE v Praze

Jméno školitele doktoranda / pracoviště: doc. Ing. Luboš Smrčka, CSc.,

katedra strategie, Fakulta podnikohospodářská, VŠE v Praze

Jméno oponenta: prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Pracoviště oponenta: katedra ekonomiky, Provozně ekonomická fakulta, ČZU v Praze

a) K aktuálnosti zvoleného tématu disertační práce

Předkládaná disertační práce na téma „Rozvoj trhu obnovitelných paliv“ se zabývá zcela aktuálním tématem, které přináší řadu významných poznatků pro podnikovou ekonomiku, strategický management, zemědělskou ekonomiku a cirkulární ekonomiku. Situace na trhu obnovitelných paliv silně podléhá změnám směrnic Evropské komise (viz Renewable Energy Directive II) a následným úpravám strategií EU a změnám v daňové politice po roce 2016 v ČR. Průběžné monitorování kompenzačních podpor je nutné pro zajištění konkurenceschopnosti biopaliv s ohledem na ekonomiku zpracovatelských i distributorských podniků. Také vyhledávání nových zdrojů i případný jejich odbyt i dostupné zásoby jsou aktuálnější více než kdykoliv dříve, a to i s ohledem na dekarbonizaci (bezemisní ekonomika EU) po roce 2050 na straně jedné a na cirkulární ekonomiku na straně druhé. Téma disertační práce zcela zapadá do kontextu komplexního ekonomického hodnocení vybraných energetických zdrojů.

b) K obsahovému zaměření a metodologickému pojetí

Disertační práce je členěna do šesti základních kapitol. Vstupní text tvoří stručný úvod se zdůvodněním zaměření práce. První kapitolu tvoří přehled řešené problematiky, která je zaměřena nejen na vymezení základních pojmů, ale zohledňuje také predikce, legislativní rámec, normy a perspektivy z citovaných zdrojů. Druhou kapitolu disertační práce tvoří cíl práce a hypotézy. Pozitivně hodnotím sestavení výzkumného rámce pro stanovení cíle, hypotéz a metod. Hypotézy jsou jasně formulované a v závěru práce je na ně odpovězeno. Třetí kapitolu tvoří samostatná kapitola metodiky disertační práce. Kapitola je detailně zpracovaná; vzorce a postupy jsou odpovídajícím způsobem charakterizovány.

c) K dosaženým výsledkům, novým poznatkům

Čtvrtou kapitolu tvoří výsledky analýzy dat rozdělené do pěti samostatných podkapitol. V kapitole 4.1 jsou analyzovány vztahy mezi komoditami pomocí Grangerovy kauzality a vliv změn daňové politiky v roce 2016 i vliv na vyhodnocenou úroveň kompenzačních podpor. Ty jsou nutné pro monitorování úrovně konkurenceschopnosti biopaliv. V kapitole 4.2 je dále na statistickém hodnocení provedena analýza dle Hofstedeho a zhodnoceno rozšíření trhu biopaliv o hydrogenovaný rostlinný olej a biobutanol. Kapitolu 4.3 tvoří návrh a ekonomické zhodnocení paliva na bázi nafty a bioethanolu. Na základě časových řad a výpočtů úrovně kompenzačních podpor byly definovány podmínky konkurenceschopnosti. Kapitolu 4.4 tvoří ekonomika pěstování plodiny *Jatropha Curcas* a následně ekonomické zhodnocení výroby bioplynu na základě ekonometrických metod. V kapitole 4.5 je navržena a ekonomicky vyhodnocena výroba elektřiny ze surového palmového oleje v reakci na směrnici REDII. Na základě ekonometrických metod byla analyzována ekonomika elektrárny spalující palmový olej jako náhrady za naftu. Kapitolu 5 tvoří diskuze. Ta kromě vybraných zdrojů představuje i různé scénáře budoucího vývoje s ohledem na predikce a cíle EU. Kapitolu 6 tvoří závěr, ve kterém jsou kromě shrnutí výsledků také odpovědi na hypotézy a přínos disertační práce.

Disertační práce přináší mnoho velmi zajímavých výsledků. Disertant dokázal na úrovni mezioborové předmětnou problematiku komplexně pojmout, vyhodnotit a povýšit na úroveň vědecké práce. V rámci České republiky jsou k dispozici spíše odborné informace, disertační práce a vědecké publikace tohoto typu jsou proto jednoznačně přínosem.

d) Přínos pro další rozvoj vědy a pro praxi

Celkově je nutno vyzdvihnout, pro ocenění přínosu práce, hlubší znalost komoditních a technologických souvislostí, poněvadž skutečné zhodnocení ekonomického potenciálu vybraných obnovitelných zdrojů energie vyžaduje výraznou technickou erudici. To se týká i prezentované a rozvinuté ekonomické metodiky odvozování úrovně kompenzačních podpor, která úzce souvisí s energetikou, chemií a spalovacími motory. Stejně tak hodnocení hydrogenovaných olejů, biobutanolu, navrhovaného paliva E-Diesel i ekonomického potenciálu *Jatrophy Curcas* a využití palmového oleje vyžaduje hluboké znalosti napříč obory, které student v práci také prokázal. Na základě výsledků a metodik je možné průběžně monitorovat konkurenceschopnost biopaliv na úrovni makroekonomické a především z pohledu podnikové ekonomiky. Na základě poznatků je možné pokračovat v rozvoji vědy zaměřené na ekonomiku OZE.

e) Plnění stanoveného cíle disertační práce

Předkládaná práce se řadí mezi zdařilé a představuje vědecký přínos. Cíl práce byl splněn a výsledky mohou směřovat další studenty doktorského studia v zaměření výzkumné činnosti. Disertační práce představuje též přínos pro teorii, podnikatelskou sféru i strategický rozvoj energetiky a ekonomiky ČR.

Nové poznatky implikují nové otázky.

Témata do rozpravy:

1. Charakterizujte stávající překážky pro zavedení HVO, biobutanolu a E-Dieselu z hlediska věcného a legislativního.
2. Odhadněte vývoj cen HVO včetně pohledu cirkulární ekonomiky na odpadní materiály pro výrobu biopaliv.
3. Uveďte kooperativní a konfliktní aspekty vztahu mezi rozvojem trhu obnovitelných paliv a udržitelným rozvojem (ČR, EU, Svět)

Závěrečné hodnocení

Předkládaná disertační práce doc. Ing. Vladimíra Höniga, Ph.D. splňuje požadavky kladené na tento druh prací. Autor prokázal schopnost samostatně pracovat a řešit společensky důležité a teoreticky náročné problémy. Na základě výše uvedeného doporučuji práci přijmout k obhajobě a v případě úspěšné obhajoby autorovi udělit vědecký titul Ph.D. v oboru Podniková ekonomika a management.

V Praze, 20. 3. 2019

.....
prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.